

Universiteit
Leiden
The Netherlands

A web of relations : a grammar of rGyalrong Jiăomùzú (Kyom-kyo) dialects

Prins, M.C.

Citation

Prins, M. C. (2011, November 29). *A web of relations : a grammar of rGyalrong Jiăomùzú (Kyom-kyo) dialects*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/18157>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/18157>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Samenvatting

Het proefschrift bevat een beschrijving van de Jiǎomùzú dialecten. Deze dialecten zijn een onderdeel van het rGyalrong, een Tibeto-Birmaanse taal die gesproken wordt in het noordwesten van de provincie Sìchuān in de Volksrepubliek China.

Hoofdstuk 1 geeft een kort overzicht van de rGyalrong politieke geschiedenis, een bespreking van de Qiangische talen en de positie van de rGyalrong taal in deze groep, en een beschrijving van Jiǎomùzú, het veldwerkgebied. De rGyalrong leefden in achttien min of meer autonome prinsdommen tot aan de oprichting van de Volksrepubliek. Sindsdien worden de rGyalrong voor administratieve doeleinden tot de Tibetaanse natie gerekend. Er zijn daarom geen officiële gegevens over het aantal sprekers van het rGyalrong. In China is de taal officieel niet erkend als een zelfstandige taal maar wordt beschouwd als een dialect van het Tibetaans. De Qiangische talen vormen een cluster dat voor het grootste deel in west Sìchuān te vinden is. De groep bevat op het ogenblik dertien talen waarvan sommige genetisch verwant zijn, terwijl andere hun gemeenschappelijke karakteristieken verkregen lijken te hebben door diffusie. Jiǎomùzú ligt in een berglandschap met hier en daar een dorpje of een handvol huizen. De meeste mensen zijn boeren die hooglandgerst verbouwen. Een deel van Jiǎomùzú bestaat uit hooggelegen graslanden waar semi-nomadische herders yaks en schapen houden.

Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van de Jiǎomùzú fonologie. Zoals te verwachten bij een rGyalrongische taal is er een groot aantal clusters van consonanten. De glottis slag is een morfeem. Toon en klemtoon zijn op het niveau van de fonologie niet contrastief. Maar de klemtoon heeft betekenis op het niveau van de morfologie in het onderscheiden van diverse functies van voorvoegsels, vooral in het werkwoord.

In de hoofdstukken 3-7 komt de morfologie aan bod. Hoofdstuk 3 kijkt naar persoonlijke voornaamwoorden. Jiǎomùzú gebruikt voor- en achtervoegsels ontleend aan de persoonlijke voornaamwoorden voor het markeren van subject zowel als object in het werkwoord. Ook zijn de voorvoegsels van groot belang voor het vormen van genitieven. Er zijn drie personen, die elk enkelvoud, dualis en meervoudsvormen hebben. Verder behandelt het hoofdstuk bezittelijke, aanwijzende en vragende voornaamwoorden. Jiǎomùzú heeft geen relatieve voornaamwoorden. Hoofdstuk 4 is een beschrijving van zelfstandige naamwoorden.

Voorvoegsels van zelfstandige naamwoorden hebben betekenis. Geslacht en getal worden morfologisch gemarkeerd, evenals verkleinvormen. Het laatste deel van het hoofdstuk bevat een discussie van partikels en woorden die met zelfstandige naamwoorden kunnen voorkomen: getallen en quantifiers, classifiers, en de markers voor contrast, onbepaaldheid en prominentie. De marker voor prominentie komt in een aantal opzichten overeen met de ergativiteitsmarker die in eerdere studies is beschreven maar heeft een veel breder bereik. In hoofdstuk 5 volgt een overzicht van bijwoorden. Jiǎomùzú heeft zowel niet-afgeleide bijwoorden als partikels die, als achtervoegsel, een woord of zinsdeel in een bijwoordelijke bepaling veranderen. Hoofdstuk 6 beschrijft vijf kleinere woordklassen, te weten expressieven, tussenwerpsels, stopwoorden, voegwoorden en markers voor modus. Hoofdstuk 7 gaat over werkwoorden, het hart van de Jiǎomùzú morfologie. Persoon en aantal van subject en object worden aangegeven door voor- en achtervoegsels. Speciale markers geven de hiërarchische verhoudingen aan tussen subject en object. Een systeem van richtingsmarkers is gebaseerd op de topografie van het Jiǎomùzú landschap. Tijd is gesplitst in verleden en niet-verleden tijd. Er is perfectief en niet-perfectief aspect in situaties in het verleden, en ook een niet-perfectief aspect voor situaties in het nu. De markering van evidentialiteit is afhankelijk van de betrouwbaarheid die een spreker toewijst aan hetgeen hij zegt. Verder zijn er markers die het perspectief van een spreker aangeven en markers die een zin passief of onpersoonlijk maken. De moduscategorie heeft markers voor negatie, imperatief, vragen en irrealis. De categorie voice heeft een zeer flexibel systeem van causativiteitsmarkers alsook markers voor reflexiviteit en reciprociteit. Nominalisatie van werkwoorden is van belang in het vormen van bijzinnen, vooral voor relatieve bijzinnen en complementen.

Hoofdstuk 8 tenslotte geeft een overzicht van Jiǎomùzú zinnen. Jiǎomùzú heeft enkelvoudige zowel als samengestelde zinnen. Enkelvoudige zinnen zijn of verklarend of hebben een copula. De meest voorkomende zinscategorieën zijn: vragen, verklarende en ontkennende zinnen en imperatieven. Samengestelde zinnen kunnen gebruik maken van voegwoorden voor het coördineren of onderschikken van zinsdelen, maar dat is niet verplicht. Drie soorten bijzinnen bestaan in Jiǎomùzú: relatieve en bijwoordelijke bijzinnen en complementen.

De studie besluit met drie teksten, elk voorzien van glossen en een vertaling, die de taalbeschrijving illustreren.